

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมุ่งเน้นศึกษาผลของการใช้การอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยจัดกิจกรรมให้กับเยาวชนกลุ่มทดลอง แล้วประเมินผลโดยการเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนในกลุ่มทดลองและเยาวชนในกลุ่มควบคุม

3.1 ชั้นเตรียมการ

3.1.1 การทดสอบแบบวัด

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองไปทดสอบกับเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีจำนวน 100 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในคำถามรวมถึงระยะเวลาในการตอบคำถามของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2547 เวลา 8.00 น. ถึง 9.00 น.

3.1.2 การทดลองกิจกรรมการอ่าน

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกิจกรรมการอ่านกับเด็กหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน โดยมีเจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีเป็นผู้คัดเลือกให้เข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน ทั้งนี้เพื่อทดสอบความเหมาะสมในเรื่องของระยะเวลา ลักษณะของกิจกรรมการอ่านและหนังสือที่ใช้ในการวิจัย รวมระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ ระหว่างเวลา 9.00 น. ถึง 11.00 น. ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2547 ถึงวันที่ 13 มีนาคม 2547

3.2 ชั้นทดลอง

3.2.1 กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนชายอายุระหว่าง 15-18 ปี ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง จำนวนทั้งสิ้น 400 คน คัดเลือกตามลำดับดังนี้

1. คัดเลือกเยาวชนชายอายุระหว่าง 15-18 ปี ที่มีความรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป
2. หัวหน้าหอพักทั้ง 4 คนทำการคัดเลือกเยาวชนชายให้เหลือเพียงหอพักละ 25 คน รวมได้จำนวน 100 คนตามต้องการ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

1. เยาวชนชายที่คัดเลือกแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 100 คน ทำการตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิธ
2. ตรวจสอบค่าคะแนนของการตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และคัดเลือกเฉพาะเยาวชนที่ได้คะแนนต่ำสุดจำนวนทั้งสิ้น 24 คน
3. ตัดรายชื่อเยาวชนที่มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ น้อยกว่า 2 เดือน
4. สรุปลำดับกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 6 คนและกลุ่มควบคุม 6 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน

กลุ่มทดลอง หมายถึง กลุ่มเยาวชนชายที่ได้รับการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยผ่านการอ่านและกิจกรรมการอ่าน

กลุ่มควบคุม หมายถึง กลุ่มเยาวชนชายที่ไม่ได้รับการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยผ่านการอ่านและกิจกรรมการอ่าน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

3.3.1 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (The Self-esteem Inventory : School Form) ฉบับนักเรียนสร้างขึ้น โดยคูเปอร์สมิธ ซึ่งจันทร์ฉาย พัทธ์ชัยศิริกุล แปลและดัดแปลงใช้กับนักเรียนไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 52 ข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของอัปสรศิริ เอี่ยมประภา (2542) ทิริลักษณ์ ลวณะสกุล (2545) และชัยวัฒน์ วงศ์อานา (2539) มาประยุกต์ด้านภาษาให้เยาวชนผู้กระทำผิดในศูนย์ฝึกและอบรมฯ เข้าใจข้อความได้ง่ายขึ้น ประกอบด้วยข้อความทางบวกและข้อความทางลบ เพื่อสำหรับวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง 5 ด้าน คือ ด้านตนเองทั่วไป ด้านตนเองทางสังคม-เพื่อน ด้านตนเองทางบ้าน-พ่อแม่ ด้านโรงเรียน-การศึกษาและการวัดความจริงใจของผู้ตอบ

แบบแสดงรายละเอียดของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับที่จันทร์ฉาย พัทธ์ชัยศิริกุล ดัดแปลงจากคูเปอร์สมิธ

การเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวนข้อ	ข้อความด้านบวก	ข้อความด้านลบ
ด้านตนเองทั่วไป	24	7	17
ด้านตนเองทางสังคม-เพื่อน	7	4	3
ด้านตนเองทางบ้าน-พ่อแม่	8	3	5
ด้านโรงเรียน-การศึกษา	5	1	4
ด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบ	8	-	-

จำนวนข้อในแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองมีจำนวนข้อในแต่ละหมวด ดังนี้

1. ด้านตนทั่วไปมี 24 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 6 ข้อ 9 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 14 ข้อ 17 ข้อ 22 ข้อ 23 ข้อ 25 ข้อ 28 ข้อ 29 ข้อ 31 ข้อ 32 ข้อ 35 ข้อ 36 ข้อ 38 ข้อ 41 ข้อ 42 ข้อ 45 ข้อ 49 ข้อ 50 และข้อ 51
2. ด้านทางสังคม-เพื่อน มี 7 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 13 ข้อ 19 ข้อ 26 ข้อ 43 และข้อ 46
3. ด้านทางบ้าน-พ่อแม่ มี 8 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 5 ข้อ 8 ข้อ 10 ข้อ 15 ข้อ 18 ข้อ 20 ข้อ 27 และข้อ 39
4. ด้านโรงเรียน-การศึกษา มี 5 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 2 ข้อ 16 ข้อ 21 ข้อ 34 และข้อ 48
5. ด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบมี 8 ข้อ ประกอบด้วย ข้อ 24 ข้อ 30 ข้อ 33 ข้อ 37 ข้อ 40 ข้อ 44 ข้อ 47 และข้อ 52

ตัวอย่าง แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ตัวอย่าง	ใช่	ไม่ใช่
1. ข้าพเจ้าเป็นคนน่ารักที่สุด	✓	
2. ที่โรงเรียนครูชอบเรียกใช้ข้าพเจ้าเสมอ		✓

3.3.2 วิธีตอบแบบวัด

สำหรับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับของจันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล นี้ จะให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตนเองมีลักษณะเหมือนหรือไม่เหมือนข้อความนั้น ถ้าพิจารณาแล้วว่ามีลักษณะเหมือนข้อความดังกล่าวให้ตอบว่า “ใช่” แต่ถ้าพิจารณาแล้วว่าตนเองมีลักษณะไม่เหมือนข้อความดังกล่าวให้ตอบว่า “ไม่ใช่” โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความนั้น ๆ

3.3.3 การตรวจให้คะแนน

ผู้ตรวจ ตรวจแบบวัดตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้คือ

ข้อความที่มีความหมายทางด้านบวก หากตอบว่า “ใช่” ได้ 1 คะแนน ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 13 ข้อ 18 ข้อ 25 ข้อ 26 ข้อ 27 ข้อ 34 ข้อ 35 ข้อ 36 ข้อ 38 ข้อ 41

ข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ หากตอบว่า “ไม่ใช่” ได้ 1 คะแนน ได้แก่ ข้อ 2 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 16 ข้อ 17 ข้อ 19 ข้อ 20 ข้อ 21 ข้อ 22 ข้อ 23 ข้อ 28 ข้อ 29 ข้อ 31 ข้อ 32 ข้อ 39 ข้อ 42 ข้อ 43 ข้อ 45 ข้อ 46 ข้อ 48 ข้อ 49 ข้อ 50 ข้อ 51

ข้อความที่วัดความจริงใจของผู้ตอบ หากตอบว่า “ใช่” ได้ 1 คะแนน ได้แก่ ข้อ 24 ข้อ 30 ข้อ 33 ข้อ 37 ข้อ 40 ข้อ 44 ข้อ 47 ข้อ 52

3.4 หนังสือและกิจกรรมการอ่านเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง

3.4.1 หนังสือ

3.4.1.1 หนังสือสำหรับใช้ในงานวิจัยนี้ เป็นหนังสือที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการของสมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน ประจำปี พ.ศ. 2542 ได้แก่

1. กนอู่วัด
2. โลกสิ้นเงิน
3. เด็กชายชาวเต
4. เด็กชายจากดาวอื่น
5. พ่อสอนลูก
6. บทเรียนชีวิต
7. แม่เล่าให้ฟัง
8. ความภูมิใจของลอย

3.4.1.2 หนังสือที่ได้รับรางวัลจากมูลนิธิเด็ก ได้แก่

1. นิตานหว่านฝัน เล่ม 5 “รวมนิตานรางวัลมูลนิธิเด็กประจำปี 2539”
2. นิตานหว่านฝัน เล่ม 6 “รวมนิตานรางวัลมูลนิธิเด็กประจำปี 2541”
3. นิตานหว่านฝัน เล่ม 9 “รวมนิตานรางวัลมูลนิธิเด็กประจำปี 2544”

3.4.1.3 หนังสือที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

1. ป่าไผ่ชายทุ่ง

3.4.1.4 หนังสือชุดวรรณกรรมในดวงใจนานาชาติของมูลนิธิดำรงชัยธรรม

1. วรรณกรรมเยาวชนฟินแลนด์เรื่อง “พ่อของผมเป็นซูเปอร์แมน” จากนักเขียนผู้ที่ได้รับรางวัล Arvid-Lydecken
2. วรรณกรรมเยาวชนแคนาดาเรื่อง “มหัศจรรย์บรรณาภิรักษ์” ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนังสือที่มีคุณค่าและเหมาะสำหรับการพิมพ์ในระดับนานาชาติ IBBY Honor List ปี 2000 (International Board on Books for Young People)

3.4.1.5 หนังสือที่ผู้วิจัยคัดเลือกตามลักษณะหนังสือเพื่อการพัฒนาและบำบัดฟื้นฟู

1. พระราชนิพนธ์कुทองแดง
2. 24 ยอดคดีบุญ

3. น้ำใจกว้างทอง
4. ตะลุยกแดนหิมพานต์
5. เมรดาเคีย
6. ที่สุดของหัวใจ

3.4.2 กิจกรรมการอ่าน

กิจกรรมการอ่านมีทั้งสิ้น 8 กิจกรรม ผู้วิจัยจะใช้การเสนอหนังสือเป็นกิจกรรมหลักในทุกสัปดาห์ เสริมด้วยการชมสารคดีและกิจกรรมการจัดกระดานภาพ

3.5 การเก็บข้อมูล

นำแบบวัดของกูเปอร์สมิธ ไปวัดการเห็นคุณค่าในตนเองกับเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง ในวันที่ 14 มีนาคม 2547 และทำการวิจัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม 2547 ถึงวันที่ 8 พฤษภาคม 2547 ในทุก ๆ วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 9.00 น ถึงเวลา 11.00 น (มีการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง)

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีในการอธิบาย

3.7 ปัญหาและอุปสรรค

3.7.1 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านปราณี

ในการเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาเป็นเด็กและเยาวชนหญิงจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านปราณี โดยจะทำการทดสอบแบบวัดและทดลองกิจกรรมการอ่านกับเด็กและเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง แต่ด้วยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านปราณี ไม่สามารถให้ผู้วิจัยทำการวิจัยในช่วงเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจากมีโครงการของภาคเอกชนให้ทุนสนับสนุนการศึกษาชีพในเวลาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยองและเปลี่ยนสถานที่ในการทดสอบแบบวัดและทดลองกิจกรรมการอ่านกับเด็กหญิงในสถานสงเคราะห์บ้านราชวิถี

3.7.2 สถานสงเคราะห์บ้านราชวิถี

เจ้าหน้าที่ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี โดยเฉพาะครูที่เลี้ยงซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการทำงานวิจัย มีกิริยาและวาทกรรมถึงลักษณะท่าทางที่สร้างความลำบากใจให้กับผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ทำให้ไม่สามารถทดลองกิจกรรมการอ่านกับเด็กหญิงในสถานสงเคราะห์ได้อย่างเต็มที่

3.7.3 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 จังหวัดระยอง

สถานที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรม ไม่เอื้ออำนวยต่อการที่จะทำให้เยาวชนมีสมาธิอยู่กับการอ่านมากนัก เนื่องจากต้องทำกิจกรรมอยู่ในบริเวณพื้นที่โล่ง ทั้งนี้ เป็นเพราะเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ได้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้วิจัยเป็นสำคัญ

